

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky

Téma vyučovací hodiny

Ježíšek, spojitost Vánoc a Velikonoc

Předmět: Projektování vzdělávacích programů

Vyučující: RNDr. Dominik Dvořák, Ph. D.

Vypracovala: Ilona Svobodová

Studijní program: N PG – SPPG, KS

Ročník: 1.

Akademický rok: 2016/2017

Téma vyučovací hodiny: Ježíšek, spojitost Vánoc a Velikonoc

Co vědí dnešní děti o našem českém Ježíškovi? Co nám odpoví na otázku spojitosti Vánoc a Velikonoc?

Výstup hodiny:

1. Dětem vysvětlit „podobu Ježíška“ - nevypadá jako Santa Claus
2. Vědět, kdy se Ježíšek narodil (tradice a zvyky Vánoc)
3. Vědět, co se stalo s Ježíšem o Velikonocích (tradice a zvyky Velikonoc)

Ježíšek, který nám nosí dárky, je malý chlapeček, není to žádný děda oblečený do červeného kabátku s kalhotami a červeným čepcem s bílou bambulí. Českým dětem nenosí dárky Santa Claus a ani žádný ježek dárky nenosí, jak si některé děti myslí.

V České republice vznikla dokonce i společnost bojující za záchranu českého Ježíška, lidem není lhostejné poameričt'ování českých svátků, potažmo Ježíška.

Dětem z druhého ročníku ZŠ jsem položila otázky týkající se *Vánoc* a *Velikonoc*. Posledním úkolem bylo zobrazit podobu našeho *Ježíška*, který nám nosí dárky.

- 1. Řekni mi, co patří k Velikonocům?**
- 2. Co děláte o Velikonocích?**
- 3. Řekni mi, co všechno patří k Vánocům.**
- 4. Dodržujete nějaké vánoční zvyky?**
- 5. Kdo nám nosí dárky?**
- 6. Myslíš si, že mají Vánoce a Velikonoce něco společného?**
- 7. Nakresli mi Ježíška.**

Kamila 7 let

- 1. Řekni mi, co patří k Velikonocům?**

„Peče se beránek, koleduje se, vyráběj se vajíčka, barvěj, pletou se pomlázky.“

- 2. Co děláte o Velikonocích?**

„My chodíme koledovat a jezdíme za babičkou koledovat a k mé tetě. K nám chodí sousedi i cizí kluci s mladšíma bratrama.“

3. Řekni mi, co všechno patří k Vánocům.

„Dárky, cukroví, sníh, vánoční stromeček, vánočka, zdobení.“

4. Dodržujete nějaké vánoční zvyky?

„My pečeme, chodíme na procházky, zdobíme stromeček a cukroví a moje ségra peče vánočku, pouštíme prskavky, pouštěli jsme i loďky, ve kterých byly svíčky.“

5. Kdo nám nosí dárky?

„Ježíšek.“

Kamila

6. Myslíš si, že mají Vánoce a Velikonoce něco společného?

„Asi ne, leda to pečení.“

7. Nakresli mi Ježíška.

Vanesa 8 let

1. Řekni mi, co patří k Velikonocům?

„Velikonoční vajíčka, pomlázka, kuřátka, zajíčkové malí, peče se beránek.“

2. Co děláte o Velikonocích?

„Kluci nás šlehaj pomlázkama, holky je polejvaj vodou. Holky dávaj mašle na pomlázku. Na pomlázku chodím i já.“

3. Řekni mi, co všechno patří k Vánocům.

„Stromeček, dárky, kapr a k večeři kapr se salátem.“

4. Dodržujete nějaké vánoční zvyky?

„Rozkrajujem jablíčka, pouštějí se lodičky.“

5. Kdo nám nosí dárky?

„Ježíšek.“

6. Myslíš si, že mají Vánoce a Velikonoce něco společného?

„Nemají“

7. Nakresli mi Ježíška.

Vanesa

Kristýna 7 let

1. Řekni mi, co patří k Velikonocům?

„Vajíčka, beránek, pomlázky, perníčky se můžou péct, my pečeme mafiny, bábovku.“

2. Co děláte o Velikonocích?

„Jsme doma, brácha šel koledovat a táta s ním chodí a my jsme doma a čekáme, kdo k nám přijde a pak nás kluci vypráskaj a já se na ně vždycky připravím v pět hodin kýbl se studenou vodou.“

3. Řekni mi, co všechno patří k Vánocům.

„Stromeček, ozdobičky, dárky, Ježíšek, celá rodina, vánoční hvězda, malej pes, kterému nosíme kosti. “

4. Dodržujete nějaké vánoční zvyky?

„Pečeme perníky, dobroty, bonboniéry. Máme kapra a bramborový salát a můžeme si dát sami dárek. Ježíšek má svátek a patří k tomu červené a zlaté“

5. Kdo nám nosí dárky?

„Ježíšek.“

6. Myslíš si, že mají Vánoce a Velikonoce něco společného?

„Myslím, že mají, jsou to svátky. Velikonoce svátek jara, Vánoce, když se narodil Ježíšek.“

7. Nakresli mi Ježíška.

Kristýna

Pepa 7 let

1. Řekni mi, co patří k Velikonocům?

„Vajíčka, malování, pomlázka, že se dávají mašle na pomlázku a už nevím.“

2. Co děláte o Velikonocích?

„Já jdu s košíčkem a musím jít k dědovi, ten jde se mnou, potom jdeme domů pro bráchu se ségrou a potom jdeme na kopec a obejdeme kolečko jinou zkratkou.“

3. Řekni mi, co všechno patří k Vánocům.

„Dárky, Ježíšek, vánoční stromeček, pod něj dárky, patří tam cukroví, hračky.“

4. Dodržujete nějaké vánoční zvyky?

„Dodržujeme jeden zvyk, že před Vánocema, než přijde Ježíšek, zpíváme vánoční písničky, když si dáme kapra, jdeme do pokoje a čekáme, než přijde.“

5. Kdo nám nosí dárky?

„Ježíšek.“

6. Myslíš si, že mají Vánoce a Velikonoce něco společného?

„Řekl bych, že jo. Sladkosti o Velikonocích a sladkosti o Vánocích.“

7. Nakresli mi Ježíška.

Pepa

Další dětské představy o podobě Ježíška

Vánoce

Takzvaný advent nám předpovídá blížící se Vánoce. Začíná čtyři týdny, v neděli před Štědrým večerem a trvá až do Štědrého dne. O adventních nedělích si postupně zapalujeme svíčky na věnci se čtyřmi svíčkami. Jejich světlo symbolizuje příchod Ježíška. Svátek svatého Mikuláše 6. prosinec, 5. prosince přichází do domovů Mikuláš, anděl a čert. Za písničku nebo básničku Mikuláš děti obdaruje sladkostmi a ovocem anebo je naopak pokárá, že během roku zlobily, a místo sladkostí nadělí jen uhlí a brambory.

Vyvrcholením vánočního období je 24. prosinec, tedy Štědrý den. V mnoha domovech začíná poslechem koled a zdobením stromečku. Oběd je na Štědrý den velmi skromný a liší se podle zvyků v jednotlivých krajích – někde se jí vánočka, jinde kuba nebo hubník. Kdo chce ale večer vidět zlaté prasátko, měl by se celý den postit. I štědrovečerní tabule se různí, nejčastěji se však podává rybí polévka, smažený kapr a bramborový salát.

Podle tradice se ke štědrovečernímu stolu usedá s první vycházející hvězdou. Pod talíře všech stolujících se dává šupina z ryby, která symbolizuje peníze a hojnost. V průběhu večere se nikdo nesmí zvednout od stolu, aby se příští Vánoce rodina zase sešla pohromadě. Někde se na Štědrý den dodržují i další staré zvyky, například lití oliva nebo krájení jablek.

Hlavním křesťanským svátkem je Boží hod vánoční, připadající na 25. prosinec – v tento den si připomínáme narození Ježíše Krista. Na svatého Štěpána 26. prosince, bylo za vašich babiček zvykem, že děti chodily od domu k domu a koledovaly. Za svou snahu byly většinou odměněny ovocem, sladkostmi.

Narození Ježíše předpověděla hvězda, která byla později při oslavách Vánoc zobrazována jako kometa. Hvězdu spatřili mudrci z východu a přišli do Jeruzaléma, kde se vyptávali po novorozeném králi Židů (Ježíšovi), jehož hvězdu viděli, aby se mu poklonili. Zprávy o tom se donesly králi Herodovi, který se znepokojil, svolal kneží a zákoníky a vyptával se jich na místo narození onoho Mesiáše. Herodes vyzvěděl místo narození Ježíška a vyslal mudrce do Betléma, aby dítě našli. Hvězda mudrce dovedla na místo narození Ježíška do Betléma. Mudrcové tak našli dům i Ježíše s Marií a Josefem. Poklonili se Ježíšovi a předali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Rodiče Ježíška měli o svůj život strach a raději uprchli s Ježíškem do Egypta. Král Herodes byl velmi zlý, a jelikož se Ježíška jako nového židovského krále obával, nechal zabít všechny malé děti v Betlémě.

www.czech.cz/cz/101698-kouzelne-ceske-vanoce

Velikonoce jsou nyní nejvýznamnějším křesťanským svátkem, oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

Beránek je v křesťanství jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně podle křesťanské víry on je beránek, obětovaný za spásu světa.

Kříž je nejdůležitějším z křesťanských symbolů, protože Kristus byl odsouzen k smrti ukřižováním. Tento trest patřil k trestům nejvíce krutým a ponižujícím. Tento symbol je ale

mnohem starší. Ukřižování odpovídá zimnímu slunovratu, kdy Slunce vstupuje do souhvězdí Jižního kříže.

Dalším z velikonočních symbolů je **vajíčko**, symbol nového života, neboť samo zárodek života obsahuje.

Kočky symbolizují palmové ratolesti, kterými vítali obyvatelé Jeruzaléma přicházejícího Krista.

Zajíček oslavuje příchod jara.

www.mystika.info/news/velikonocni-symboly/

Možné podoby Ježíška, který nám nosí dárky

Takto nevypadá Ježíšek. Na tomto obrázku je Santa Claus

Označ správnou odpověď

1. Ježíšek se narodil:

- a) Na Vánoce
- b) O Velikonocích
- c) Na podzim
- d) V létě

2. Kdy vstal Ježíš z mrtvých?

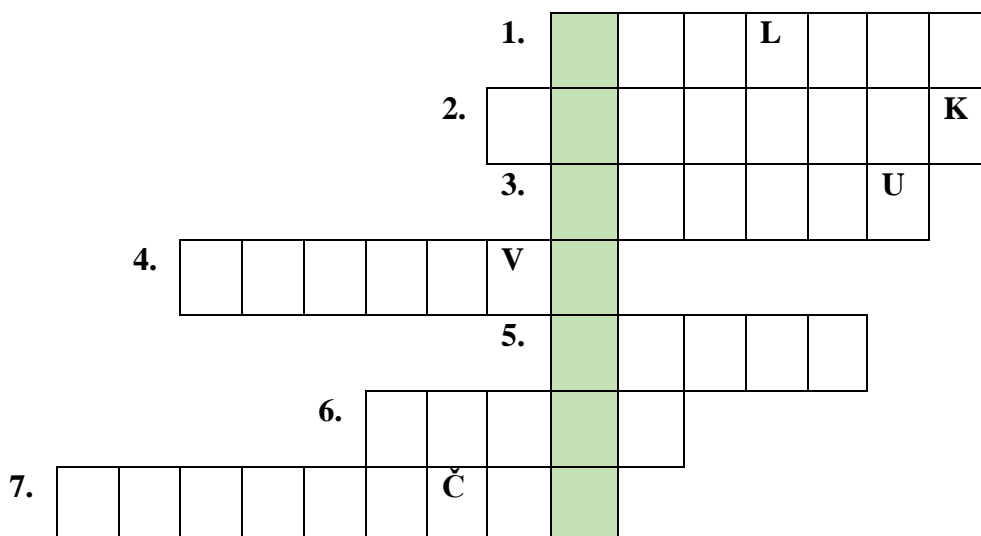
- a) Na Vánoce
- b) O Velikonocích
- c) V lednu
- d) V létě

3. Škrtni Santa Clause

Křížovka

1. Borovice má místo listů
2. Jeníček s Mařenkou loupal ze střechy
3. Hvězda má barvu
4. Na Vánoce pečeme
5. Ze smrku může spadnout
6. Den před sobotou je
7. Na Vánoce nám stojí v pokoji ozdobený

Napiš tajenku:

1. Cílem vyučovací hodiny bylo si představit postavu Ježíška jako malého chlapce. Někdo může říci, že se jedná o imaginární postavu, ale český Ježíšek nevypadá jako Santa Claus.

2. Na Vánoce se Ježíšek narodil

3. O Velikonocích vstal Ježíš z mrtvých